

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 12

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Baroko I.

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: baroko, barokní sloh, barokní stavby

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák dokáže definovat pojem baroko, popsat barokní architektonický sloh, určit jeho charakteristické prvky a jmenovat příklady barokních staveb v Evropě, českých zemích, popř. ve svém městě či regionu.

Metodický list/anotace

Motivační prezentace pomocí ilustračního materiálu a dílčích úkolů vede žáka k tomu, aby uměl definovat pojem baroko, vymežit dobu jeho trvání ve středověké Evropě, rozpoznat charakteristické prvky barokního slohu na příkladech staveb, seznámí se s významnými představiteli barokního stavitelství.

Datum vytvoření: 26.1. 2013

BAROKO

I.

Úkol:

Víte, jak údajně vznikl název
baroko?

Řešení: Původ slova „BAROK“ –

- 1) z řeckého „báros“ = tíha, hojnost
(ukazuje na přemíru dekoru)
- 2) deformací latinského „verucca“ = bradavice
- 3) **portugalské slovo „barroco“ = označení velké perly nepravidelných tvarů**
- 4) adjektiva „barokní“ se užívalo v 18. stol. pro výrazy „směšný“, „přemrštěný“
- 5) teoretik umění Heinrich Wölfflin (1808) rehabilitoval barok jako významné slohové umění

BAROKO

- se objevilo na počátku 16. století v Itálii
- jako protiklad renesance
- vrcholí kolem roku 1660
- nejsilněji se projevilo v katolických zemích (od sev. Německa po Itálii a Španělsko)
- vyjadřovalo náboženské idee spojené se založením Jezuitského řádu Ignácem z Loyoly

Manýrismus

přechodná fáze mezi renesancí a barokem

Obrázek č. 1

Michelangelo: Socha Mojžíše
v Bazilice sv. Petra, Řím

Obrázek č. 2

El Greco: Laokoon; National Gallery of Art

**Již pozdní tvorba Michelangelova
spadá do období manýrismu.
Pojem zavedl v 16. stol. Giorgio
Vasari.**

Úkol:

S jakými přívlastky je
spojováno barokní umění?

Řešení:

Bylo to umění

- ✓ dynamické
- ✓ emocionální
- ✓ oslnivé
- ✓ sugestivní
- ✓ působivé
- ✓ překvapující
- ✓ vznešené
- ✓ dekorativní

BAROKO

ARCHITEKTURA

kostely, kláštery, paláce, zámky, letohrádky, radnice
a městské domy plné

- cherubínů
- andílků
- svatých
- pozlacených a malovaných oblouků
- spleťtých vzorů
- křivolakých linií
- kroucených sloupů

Bohatá barokní výzdoba

v kostele Svatých Janů, Brno

Obrázek č. 3

Barokní výzdoba:
štuk, zlato,
mramor,
klenby,
kupole,
malby,
fresky,
plastiky,
sochy
v pohybu
Stavební materiál:
cihly, malta,
kámen

Selské baroko

obec Holašovice

Obrázek č. 4

BAROKO

Stavby:

Versailles za Ludvíka IV.

Petrodvorec – letní sídlo Petra Velikého

Schönbrunn – zámek ve Vídni

kolonády před chrámem sv. Petra v Římě

Praha – jedním ze středisek barok. umění
(např. **Černinský palác**)

Versailles

Obrázek č. 5

Královská rezidence Ludvíka XIV.
– symbol absolutistické moci. Zámek, budovy a zahrady tvořily jeden harmonický celek spolu se sochami, fontánami a letohrádky.

Kolonáda před Bazilikou sv. Petra

model Vatikánu ve Vatikánských muzeích, Řím

Obrázek č. 6

Svatopetrské náměstí před Bazilikou svatého Petra dotvořil italský barokní architekt, sochař a malíř Gian Lorenzo **Bernini**.

Bronzový baldachýn nad hrobem sv. Petra

Bazilika sv Petra, Řím

Obrázek č. 7

29 m vysoký baldachýn
- první zakázka papeže Urbana VIII. (1624 - 1633), kterou vytvořil Bernini spolu se svým otcem Francescem Borrominim.

Černinský palác

Obrázek č. 8

Praha

Sloup Nejsvětější trojice

v Olomouci

Obrázek č. 9

Jedno z vrcholných děl středoevropského baroka, památka UNESCO.

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

KARELJ. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:San_Pietro_in_Vincoli_Rome_2011_14.jpg

Obrázek č. 2

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:El_Greco_042.jpg

Obrázek č. 3

DEZIDOR. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brno,_kostel_\(10\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brno,_kostel_(10).jpg)

Obrázek č. 4

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Holasovice1.jpg>

Obrázek č. 5

MONSIEUR VV. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Versailles_collage.jpg

Obrázek č. 6

KARELJ. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Model_Vatican_2.jpg >

Obrázek č. 7

NICVK. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bernini_Baldachino.jpg >

Obrázek č. 8

VITVIT. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C4%8Cern%C3%ADnsk%C3%BD_pal%C3%A1c_pr%C5%AF%C4%8Del%C3%AD.JPG >

Obrázek č. 9

MAŇAS, Michal. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 26.1.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Holy_Trinity_Column.jpg >